ACTA ELBINGENSIA
KWARTALNIK NAUKOWY ELBLĄSKIEJ UCZELNI HUMANISTYCZNO-EKONOMICZNEJ
Prawo, Administracja, Bezpieczeństwo Publiczne z. 15 2020, t. XLV, nr 2

Zbigniew Tuszyński*

SPRAWOZDANIE Z PROGRAMU „LEGIA AKADEMICKA" W ROKU AKADEMICKIM 2019/2020

Od 2019 r. Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna współpracuje z przedstawicielami Wojska Polskiego w celu wdrożenia programu „Legia Akademicka". Z tego powodu na terenie Uczelni miały miejsca spotkania informacyjne dla potencjalnych chętnych studentów. Jedno z nich odbyło się w EUH-E 23 listopada 2020 r. Podczas spotkania przedstawiciele Wojskowej Komendy Uzupełnień w Elblągu w formie szczegółowej prezentacji przedstawiono studentom założenia programu „Legia Akademicka" oraz harmonogram wdrażania programu w roku akademickim 2019/2020.

Z prelekcji tej studenci mogli się dowiedzieć, że jest to już trzecia edycja programu powstałego w 2017 roku, w wyniku porozumienia zawartego pomiędzy ministrem obrony narodowej a ministrem nauki i szkolnictwa wyższego. Od tego czasu co roku kilka tysięcy studentów ma możliwość wziąć udział w szkoleniu wojskowym. W roku akademickim 2019/2020 realizowano trzecią edycję programu.

„Legia Akademicka" jest programem skierowanym do studentów wszystkich kierunków, zarówno kobiet, jak i mężczyzn, którzy chcieliby odbyć szkolenie wojskowe, uzyskać stopień wojskowy z myślą o wstąpieniu do wojska

* Mgr inż. ppłk rez., Elbląska Uczelnia Humanistyczno-Ekonomiczna, asystent Wydziału Administracji i Nauk Społecznych.

i służby czynnej. Równocześnie przystąpienie do programu szkolenia jest niezapomnianą przygodą, realizacją własnych pasji oraz szansą na zdobycie dodatkowych kwalifikacji.

Podczas spotkania wyjaśniono studentom, że organizatorem części teoretycznej ochotniczego szkolenia, obejmującej m.in. przedmioty z zakresu obronności i wiedzy wojskowej, został prof. EUH-E dr Zdzisław Dubiella, Rektor Uczelni, w której realizowany będzie proces szkolenia wojskowego. Część teoretyczna obejmuje dwa moduły przedmiotów po 15 godzin wykładowych.

Po zaliczeniu części teoretycznej student, po złożeniu wniosku do organów wojskowych, otrzymuje kartę powołania na ćwiczenia wojskowe w jednostkach i wojskowych centrach szkolenia w okresie tzw. przerwy wakacyjnej. Przewidziano dwie tury szkolenia, każda po 6 tygodni, w dwóch modułach:

- szkolenia szeregowych rezerwy, trwające 21 dni, zakończone egzaminem i złożeniem przysięgi;
- szkolenia podoficerów rezerwy, trwające 21 dni, zakończone egzaminem i mianowaniem na stopień kaprala rezerwy.

W obu przypadkach żołnierze rezerwy mogą podjąć służbę jako żołnierze zawodowi w jednostkach Wojska Polskiego po zdaniu egzaminu ze szkolenia fizycznego, odbyciu rozmowy kwalifikacyjnej i najważniejsze – zgodzie Dowódcy jednostki o przyjęciu w szeregi żołnierzy Wojska Polskiego w korpusie szeregowych lub podoficerów.

Poza ww. prelekcją dużym zainteresowaniem cieszyły się uruchomione w EUH-E stanowiska Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Elblągu oraz 4 Warmińsko-Mazurskiej Brygady Obrony Terytorialnej. Dzięki nim studenci mogli poznać ścieżkę rozwoju kariery zawodowej w Żandarmerii Wojskowej, jak również poznać zasady wstąpienia do Wojsk Obrony Terytorialnej.

Po spotkaniach do „Legii Akademickiej" zgłosiło się czterdziestu chętnych studentów, spełniających określone kryteria. Reprezentowali oni zarówno EUH-E, jak i uczelnie z Elbląga, Olsztyna i Trójmiasta. Było to sporym, pozytywnym zaskoczeniem, ponieważ w historii EUH-E była to pierwsza próba udziału w programie „Legii".

Dzięki sprawnemu koordynowaniu programu przez ppłk rez. Zbigniewa Tuszyńskiego, EUH-E nawiązała współpracę z Wojskową Komendą Uzupełnień w Elblągu, Braniewie, Lidzbarku Warmińskim, Gdańsku i kilkoma innymi oraz Wojewódzkim Sztabem Wojskowym w Olsztynie – jako bezpośrednim przełożonym w realizacji wszystkich spraw z zakresu ewidencji i dokumentacji wojskowej.

23 listopada 2020 r. spotkanie przedstawicieli Wojskowej Komendy Uzupełnień w Elblągu ze studentami EUH-E; niżej: stanowisko 4 Warmińsko-Mazurskiej Brygady Obrony Terytorialnej (fot. Zbigniew Tuszyński)

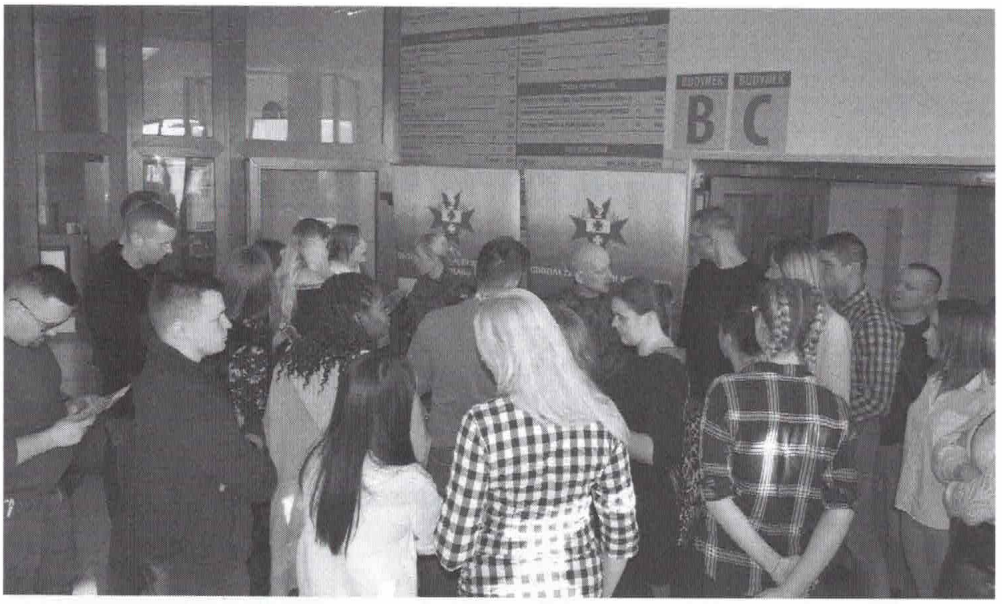

EUH-E, 23 listopada 2020 r. – cieszące się zainteresowaniem studentów stanowiska Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Elblągu (fot. Zbigniew Tuszyński)

Warto wspomnieć, że praca nad realizacją „Legii" wiąże się z analizą licznej dokumentacji, m.in. kwalifikacji wojskowej każdego studenta, która jest obowiązkowa dla mężczyzn, ale nie dla kobiet (dotychczas „przechodzą" ją na własne życzenie), indywidualnego zgłoszenia, dokumentacji z komisji lekarskiej oraz wielu dokumentów i wniosków. Wymaga również podjęcia szeregu niezbędnych działań, zanim student stanie się kandydatem z pełnymi uprawnieniami do wstąpienia i odbycia programu w ramach „Legii".

Pomimo panującej w 2020 roku pandemii COVID-19 zajęcia teoretyczne przeprowadzono zgodnie z planem i w terminie. Modyfikacji uległa forma przeprowadzenia egzaminu: opracowanie tematu-zagadnienia w formie pisemnej oraz egzamin w formie ustnej przez połączenie telefoniczne z każdym „legionistą". Etap teoretyczny ukończyło 26 studentów.

Po rozpatrzeniu kolejnych kwestii formalnych uczestnicy rozpoczęli część praktyczną. Termin stawiennictwa w jednostkach wyznaczono na 8 i 9 sierpnia: w Braniewie 21 studentom, w Morągu trzem i po jednym studencie EUH-E w Złocieńcu i Brzegu. Pierwsi ochotnicy stawili się w 9 Brygadzie Kawalerii Pancernej w Braniewie już w sobotę wieczorem, 8 sierpnia, pozostali przybyli następnego dnia. W związku z zagrożeniem koronawirusem wcielenie do jednostki odbywało się zgodnie z obowiązującymi obostrzeniami. Każdemu ochotnikowi mierzono temperaturę, wszyscy musieli wypełnić ankietę

Pierwsze dni „Legii Akademickiej" w jednostce wojskowej (fot. Zbigniew Tuszyński)

akceptacją mojej rodziny. Wiem, że nie będzie łatwo, ale nie poddam się i chcę zrealizować swoje plany".

Dnia 10 sierpnia 2020 r. Dowódca 9 Braniewskiej Brygady Kawalerii Pancernej, płk Dariusz Kosowski, w czasie porannego apelu, spotkał się ze stu-

13 sierpnia 2020 r., ćwiczenia „legionistów" ze strzelania (fot. Zbigniew Tuszyński)

26 sierpnia 2020 r., studenci podczas ćwiczenia sztuki wojennej przed egzaminem praktycznym (fot. Zbigniew Tuszyński)

i spotkać się z przedstawicielami wojskowej służby zdrowia. Po przeprowadzeniu spraw personalnych i ewidencyjnych, zmianie ubioru – cywilne, „markowe" ubrania zastąpił mundur wojskowy – kandydatów „Legii" zakwaterowano na terenie pododdziału.

Jak tłumaczył ppłk Zbigniew Graca, komendant Ośrodka Szkolenia Legii Akademickiej w Braniewie: „Planujemy wcielenie ok. 240 studentów. Musimy pamiętać, że są to ochotnicy, którzy w każdej chwili mogą zrezygnować. Zobaczymy ilu z nich stawi się do jednostki, a później dotrwa do przysięgi. Nasze nastawienie jest pozytywne. Postaramy się nauczyć tych młodych ludzi podstaw rzemiosła wojskowego. Najważniejsze jest, żebyśmy wszyscy byli zdrowi. Z resztą damy sobie radę".

Uczestnicy programu przyjechali z całej Polski. Byli wśród nich mieszkańcy zarówno Elbląga i Trójmiasta, ale i Braniewa, Sztumu i Pasłęka, a także Krakowa i Nowego Sącza. Tym razem zdecydowaną większość ochotników stanowiły kobiety, studentki różnych uczelni, w tym Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w Elblągu.

Jedną z uczestniczek była Ewa Hrynowiecka, studentka bezpieczeństwa wewnętrznego w EUH-E, która tak uzasadniła swój udział w „Legii": „Od początku postanowiłam związać swoje życie z wojskowym mundurem. Z pełną

dentami-ochotnikami rozpoczynającymi szkolenie wojskowe w brygadzie w ramach programu „Legia Akademicka". Po oficjalnym powitaniu, przedstawieniu kadry dowódczej jednostki i uroczystym wręczeniu broni, były krótkie szkolenia. Dowódca brygady zwrócił ochotnikom uwagę na przestrzeganie zasad zachowania bezpieczeństwa informacyjnego (OPSEC) podczas komunikowania się w mediach elektronicznych, a przedstawiciel wojskowej służby zdrowia przypomniał zasady związane z zachowaniem bezpieczeństwa sanitarnego w czasie pandemii. Po apelu ochotnicy rozeszli się do swoich pierwszych wojskowych planowanych zajęć.

Jednostki prowadzące zajęcia dla studentów wizytował podpułkownik Z. Tuszyński, także te, w których uczestnikami „Legii Akademickiej" byli studenci EUH-E. Dla zobrazowania sytuacji warto podać, że na przykład 13 sierpnia, podczas kolejnego dnia programowego szkolenia, „adepci sztuki wojennej" odbywali zajęcia ze szkolenia strzeleckiego. Uczyli się m.in. budowy broni, jej rozkładania i składania, zasad prowadzenia ognia z broni strzeleckiej, uczyli się budowy granatu i rzut.

W sobotę 29 sierpnia 2020 r. w 9 Braniewskiej Brygadzie Kawalerii Pancernej odbyła się uroczysta przysięga wojskowa studentów-ochotników, a wśród nich po raz pierwszy w historii także studentów Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej. Tego dnia studenci-ochotnicy z EUH-E stali się żołnierzami rezerwy Sił Zbrojnych RP.

Dzień wcześniej niemal 240 studentów-elewów, biorących udział w programie „Legii Akademickiej" i odbywających praktyczne szkolenie w ramach modułu podstawowego w 9 Braniewskiej Brygadzie Kawalerii Pancernej, zdawało końcowe egzaminy.

Wszyscy studenci EUH-E zaliczyli moduł podstawowy. Zwieńczeniem tego etapu była uroczysta przysięga wojskowa na terenie jednostki w Braniewie. Niestety, w związku z obostrzeniami sanitarnymi dotyczącymi COVID-19, w czasie uroczystości obowiązywał limit zaproszonych gości – każdy student mógł zaprosić tylko dwie osoby z rodziny lub znajomych.

Po wypowiedzeniu roty przysięgi Dowódca 9 BBKPanc. przekazał wszystkim zaprzysiężonym najlepsze życzenia oraz wyróżnił najlepszych studentów, a także pogratulował ich najbliższym. Uroczystość zakończyła defilada wojskowa.

Studenci, którzy postanowili dalej kontynuować szkolenie w ramach modułu podoficerskiego, otrzymali przepustki do niedzieli 30 sierpnia, a już w poniedziałek rozpoczęli dalsze szkolenie, które zakończyło się 15 września

29 sierpnia 2020 r., uroczysta przysięga „Legii Akademickiej" w 9 Braniewskiej Brygadzie Kawalerii Pancernej (od góry: Dowódca 9 BBKPanc.; fot. Zbigniew Tuszyński)

29 sierpnia 2020 r., uroczysta przysięga wojskowa studentów-ochotników „Legii Akademickiej", m.in. studentów Elbląskiej Uczelni Humanistyczno-Ekonomicznej w 9 Braniewskiej Brygadzie Kawalerii Pancernej (fot. Zbigniew Tuszyński)

29 sierpnia 2020 r., wspólne zdjęcie „legionistów" po złożeniu przysięgi i ukończeniu szkolenia wojskowego w Braniewie (fot. Zbigniew Tuszyński)

2020 r. Pomyślnie zdane egzaminy umożliwiły mianowanie ich do stopnia kaprala rezerwy.

W rezultacie część praktyczną, a w konsekwencji całość programu, w roku 2020 ukończyło 26 studentów EUH-E, spośród których moduł podstawowy – szeregowy rezerwy – ukończyło pięciu studentów, a moduł podoficerski – kapral rezerwy – dwadzieścia osób. Ci ostatni musieli w dniach 16–17 września pozytywnie zdać egzaminy praktyczne. Pomimo że instruktorzy i dowództwo jednostki postawili bardzo wysokie wymagania podchodzącym do egzaminu, dwudziestu studentów EUH-E zdało ten egzamin. Część z nich już w październiku 2020 r. podjęła dalszy udział w ćwiczeniach wojskowych w jednostkach wojskowych, a w konsekwencji rozpoczęła drogę do zawodowej służby wojskowej.

Kolejna edycja programu „Legii Akademickiej" jest już przygotowywana przez MON, w której EUH-E z pewnością ponownie zgłosi ministerstwu gotowość do wzięcia udziału.

Licencja Creative Commons © by Wydawnictwo EUH-E, Elbląg 2020, pewne prawa zastrzeżone.